

Alkotóház-ban - amíg működött, s létezett az alkotóház -, hét közben gyermekeknek faragószakkört, néha gyermek játszózaház, hét végén vagy tanítási szünetekben pedagógusoknak továbbképzést vezetett.

Kárpátalján - Aknaszlatina, Tiszapéterfalva - táncsoportot hozott létre egy táncos társával, Tunyogi Istvánnal, ahol a környék elfeledettnek hitt táncait, szokásait gyűjtötték össze, majd elevenítették föl gyermekek bevonásával. Volt olyan év, amikor többet volt Aknaszlatinán, mint itthon.

Vásárhelyen is segíti a táncsoportok munkáját, megszerzett tánc tudásával, viseletek megtervezésével, kiegészítők, kellékek elkészítésével.

A Klauzál utcai óvodában pedig az udvari játékokat, és a homokozót készítette el fából.

Jelenleg is tagja a *Dél-Magyarországi Alkotók Népművészeti Egyesülete 2004*-nek, melynek keretén belül alkotó társaival sok helyre elvihetik remekműveiket az országban és külföldön egyaránt.

Rendszeresen részt vesz kiállításokon és élő bemutatókon, mint Franciaországban (Párizs, Draguignan, Grasse, Pont-l' Abbe), Hollandiában (Zandvoort, Hoofddorp, Haarlemmermeer), USA-ban (Columbus), Lengyelországban (Gdansk, Kielce, Łódź), Litvániában, Szlovákiában, Németországban, Finnországban.

Hazánkban is sok helyen megismerkedhetek alkotásaival és táncaival, például Budapesten a *Mesterségek ünnepén*, a Budai várban, *Táncház találkozóon*, *Néptánc antológián*.

Konferenciákon, táborokban képezi magát, hogy tudását naprakészen tartsa. Ismereteit továbbképzéseken, táborokban és játszózaházakban adja tovább.

Ahhoz, hogy hivatását ilyen magas szinten, mások örömeire tudja kamatoztatni, elengedhetetlenül fontos egy jó társ. Felesége Varga Annamária gyöngyfüzéssel foglalkozik, de párjával együtt néptáncol is. Annamária vallja, hogy a férjével való megismerkedése óta nyert teljes körű betekintést a népművészetbe. Ettől kezdve fokozatosan megszerette a néptáncot, a népművészetet, a népviseleteket. Közös gyűjtő munkájuk eredményeként több tájegység népi kultúrájához tartozó ékszer, kiegészítőt rajzolt le, melyek elkészítési módját is megtanulta. Először fűzéssel, de szövással és varrással is készülnek a tárgyai. Közös céljuk, hogy megismertessék a népi kultúrát a mai emberekkel, főként a gyermekekkel, hogy legyen, ki tovább vigye a hagyományainkat. Kisfiuk Gergő, már két éves korában kérte, hogy táncizzanak. A család otthonát szorgos kezük munkája dicséri. Boldogan mutatják a gyűjtő útjaikon készített rajzokat, majd az itthon elkészített faragott fa, csont és szaru tárgyakat, pástorbotokat, játékokat, betlehemet, gyöngyből fűzött és szőtt öveket, ékszereket. Mindezek között számos népművészeti zsűriszámmal ellátott van.

Előkerül a szekrényből az eredeti női és férfi széki, székely és körösfői viselet. Az öt éves Gergő büszkén mutatja széki viseletét, melynek láttán boldogsággal telik meg az ember lel-

Alkotás közben — Vargáné Varga Annamária —

ke. Érezni lehet a család szeretetteljes légkörét. A népi kultúra iránti őszinte, odaadó szolgálat érződik, hitvallással teljes mértékben azonosulnak, mely nem más, mint az évek folyamán felhalmozott tudás és népművészet szeretetének átadása másoknak, legfőképp a gyermekeknek. Vallják, hogy a gyermekek népművészet iránti szeretete nélkül elvész az évezredek tudás, tapasztalat, hagyomány. A magyar néptánc egyedülálló Európában, a virtuóz lépés kombinációival, színes népviseleteinkkel, melyek szinte minden településen más mintát öltenek. Ugyanígy a használati tárgyaink, melyeket évezredek tapasztalat alakított ki, és formált meg. Mindig érdemesek arra, hogy megismerkedjünk velük.

Varga Sándor népművész szerencsésnek érzi magát, hisz ő a nagyapjától személyesen vehette át a népi kultúra, a népművészet, néptánc-tudást, mint örökséget, melyet igyekszik továbbadni a gyermekének éppúgy, mint másoknak, akik befogadók erre, mert így biztosítva érzi a népi kultúra tiszta forrásból való táplálását. Feleségével együtt vállalták ezt a küldetést. S hogy életükben mely pillanat volt a legszebb? Erre a válaszuk: Legutóbb az, amikor 2010 pünkösdjén (az Árpád utcai Tájézházban rendezett Pünkösdi mulatságon) a család — édesapa, édesanya és kisfiuk, Gergő — együtt lépett fel a színpadon.

Sajnos nem mindenhol vannak ilyen szerencsés helyzetben, mert sok esetben már elmentek közülünk az eredeti forrásközlők; nagyapaink, nagyanyaink. Sokuktól nem volt, aki átvegye a hagyományt. Ezért nagy felelősség hárul a jelen generációra, melynek kivételes képviselője a Varga család odaadó hagyományörző tevékenysége.

2008 nyarán neves fotóművészek — Balla András, Berényi Gyula, Dobóckó Zsolt, Dozvald János, Dömötör Mihály, Gránitz Miklós, Kresz Albert, Módos Gábor, Oravecz Attila, Patyi Árpád, Siklós Péter, Tóth József — örökítették meg az utókornak a Hódmezővásárhelyen élő népművészek tevékenységét, majd az Alföldi Galériában mutatták be. A fenti képeket a családi archívum örzi, melyeket Dozvald János, Gránitz Miklós és Patyi Árpád készítette.

Benák Katalin

(fotó: Varga Sándor gyűjteményéből)

Csongrád megyében

VERSEKKEL AZ EURÓPAI KULTÚRÁÉRT

Nagy megtiszteltetés érte az idén meggyenket; október 4-én és 5-én négy dél-alföldi településen: Óföldrőkon, Algyőn, Mártélyon és Nagymágocon rendezhették meg az Európa Kulturális Napja ünnepe sorozat országos programjait. A Kultúra Lovagrend és a Falvak Kultúrájáért Alapítvány kezdeményezésére indított rendezvényekhez az óbudai Krúdy Gyula Irodalmi Körön kívül a vásárhelyi Kárász József Alapítvány Irodalmi Köre is csatlakozhatott. A kezdeményezők és a szervezők méltó partnerre találtak a községek, illetve nagyközségek önkormányzataiban. Óföldrőkon a Közösségi Ház, Algyőn és Mártélyon a Faluház, Nagymágocon pedig az ÁMK-Kultúrház adott otthont a magas színvonalú irodalmi előadásoknak.

Hazánk és az Európai Unió Himnuszának elhangzása után a települések versmondással köszöntötték az ünnepeket, majd a polgármester a falu múltjáról, jelenéről és jövőjéről tájékoztatta a közönséget. A Kultúra Lovagrend és a Falvak Kultúrájáért Alapítvány nemzetközi kapcsolatairól, a környező országok magyar lakosságának nyújtott anyagi-szellemi segítségről Nick Ferenc elnök adott szívbemarkoló, emberarcú áttekintést. A Krúdy Gyula Irodalmi Kör Kárpát-medencei sokrétű kapcsolatairól Kanizsa József író, költő tartott előadást, majd lélekemelő verseiből olvasott fel. Ezt követően Király Lajos író, költő, műfordító verseinek tapsolhatott a közönség. A Kárász József Alapítvány Irodalmi Körenek a környező falvakhoz fűződő széleskörű kapcsolatairól Fehér József író, költő tájékoztatta a résztvevőket, és olvasott fel drámai hangvételű prózai, lírai alkotásaiból. Verseiből nyújtott kedves, megható válogatást Arany-Tóth Katalin és Góg János költő, szerkesztő.

A fellépő írókat, költőket Óföldrőkon Vass József helytörténész, Dr. Majzik István kiadóigazgató és Szilágyi Árpád, egyesületi elnök (Szegedről), Nagymágocon Dóczy Jusztianna újságíró tájékoztatta a hagyományörzés fontosságáról. Nick Ferenc és Kanizsa József zárszavában arról szólt, hogy az Európa Kultúra Napját minden évben szeptember 20-án ünnepi rendezvénnyel indítva szeretnék megrendezni; alapvető céljuk, hogy részévé tegyék a magyar kortársirodalmat az európai kultúrának.

Fehér József